

Sygn. akt V KK 198/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Ewa Oziębła

w sprawie M. O.

skazanego z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 30 grudnia 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
wniesionej na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w S.

z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt IV K (...),

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S.**

UZASADNIENIE

M. O. został oskarżony o to, że w dniu 14 marca 2016 r. w S. przy ul. K. na terenie Dworca Głównego PKP znieważył funkcjonariusza Służby Ochrony Kolei st. przod. D. B. słowami ogólnie przyjętymi za wulgarne i obelżywe, podczas i w

związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, tj. o czyn z art. 226 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt IV K (...), uznał M. O. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tym że ustalił, iż dokonał go w ciągu 5 lat od odbycia kary, będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 18 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV K (...), za czyn z art. 226 § 1 k.k. w zb. z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 17 października 2013 r. do dnia 16 kwietnia 2014 r. (z zaliczeniem okresu od dnia 18 lutego 2010 r. do dnia 19 lutego 2010 r.) i kwalifikując czyn z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., na podstawie art. 226 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się w dniu 24 lutego 2017 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości na korzyść skazanego M. O., zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego – art. 366 § 1 k.p.k., polegające na niewyjaśnieniu istotnych dla sprawy okoliczności dotyczących uprzedniego skazania M. O. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 18 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV K (...), w szczególności dotyczących okresu odbywania przez oskarżonego orzeczonej tym wyrokiem kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego – art. 64 § 1 k.k. poprzez błędne przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu występkę w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w tym przepisie”.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlegała uwzględnieniu w całości w trybie art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron. Trafnie bowiem w skardze podniesiono, że w toku rozpoznania sprawy M. O. doszło do

rażącego naruszenia przepisu prawa procesowego – art. 366 § 1 k.p.k., mającego istotny wpływ na treść wyroku, bowiem niewyjaśnienie kwestii odbywania przez oskarżonego kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 18 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV K (...), doprowadziło do rażącego naruszenia przepisu art. 64 § 1 k.k. poprzez jego zastosowanie, mimo braku ustawowych przesłanek do przyjęcia, że oskarżony popełnił zarzucany mu czyn w warunkach powrotu do przestępstwa, określonych w tym przepisie. Wspomniane uchybienia nastąpiły, mimo że Sąd dostrzegał potrzebę wyjaśnienia, czy do czynu zarzucanego oskarżonemu ma zastosowanie przepis art. 64 § 1 k.k., w tym ustalenia, czy odbył on wspomnianą karę pozbawienia wolności, o czym świadczy decyzja o zwrocie prokuratorowi aktu oskarżenia (k. 4 akt sprawy).

Wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt IV K (...), nie został uzasadniony na piśmie, można jednak przyjąć, że działanie oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 k.k. ustalono w oparciu o:

- prawomocny wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w S. z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie IV K (...), którym M. O. został skazany za czyn z art. 226 § 1 k.k. w zb. z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (k. 13),
- pismo administracji Aresztu Śledczego w S. z dnia 19 kwietnia 2013 r. („obliczenie kary”) wskazujące, że karę wymierzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w S. w sprawie IV K (...) M. O. będzie odbywał od dnia 17 października 2013 r. do dnia 16 kwietnia 2014 r., z zaliczeniem okresu od dnia 18 do dnia 19 lutego 2010 r. (k. 16 akt sprawy),
- notatkę urzędową prokuratora z dnia 18 lipca 2016 r., w której podano, że funkcjonariusz Policji ustaliła w oparciu o bazę danych Policji, iż M. O. karę pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie IV K (...) odbywał od dnia 17 października 2013 r. do dnia 16 kwietnia 2014 r. (k. 7).

Te dokumenty nie były jednak wystarczające do wyjaśnienia przedmiotowej kwestii, w szczególności Sąd orzekający pominął, że postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z dnia 28 maja 2013 r., sygn. akt V Kow (...), udzielono M. O. przerwy w wykonaniu kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec niego

czterema jednostkowymi wyrokami, w tym również kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. w sprawie o sygn. akt IV K (...) (k. 14 - 15). Przerwa w wykonaniu kar została udzielona w oparciu o art. 153 § 1 k.k.w. z uwagi na stan zdrowia skazanego, do czasu ustania przeszkody. Niewątpliwie obligowało to do poczynienia ustaleń, czy M. O. rzeczywiście odbył wspomnianą karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, czy też nadal korzysta z przerwy w jej wykonaniu, jako że akta rozpoznawanej sprawy nie zawierały jakichkolwiek danych wskazujących na to, że udzielona skazanemu przerwa w wykonaniu kar pozbawienia wolności została w późniejszym czasie odwołana. Stosowne czynności doprowadziłyby do ustalenia, że ówczesnie oskarżony nie odbył kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. w sprawie o sygn. akt IV K (...). Wynika to z dołączonych do akt w toku postępowania wykonawczego odpisu postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 9 maja 2018 r., sygn. akt V Kow [...], ustalającego termin końca przerwy w odbywaniu kary udzielonej skazanemu w dniu 28 maja 2013 r. (k. 62), pisma zastępcy dyrektora Aresztu Śledczego w S. wskazującego, że wspomniana kara 6 miesięcy pozbawienia wolności nie była wykonywana (k. 74) oraz innego dokumentu („informacje o wyroku”), w którym podano, że kara będzie wykonywana w okresie od 24 stycznia do 21 lipca 2020 r. (k. 75 - 78).

Należy zgodzić się z Autorem kasacji, że rażące naruszenie przez sąd orzekający przepisów prawa procesowego i materialnego miało negatywne dla skazanego konsekwencje, bowiem przypisanie mu – w realiach sprawy bezpodstawne – działania w warunkach art. 64 § 1 k.k. rzutuje na zasady wykonywania kary pozbawienia wolności, jak również mogło mieć wpływ na wymiar orzeczonej kary. Z uwagi na treść art. 78 § 2 k.k. zaostrza też warunki ubiegania się o warunkowe zwolnienie. Nakazywało to wydanie orzeczenia zgodnie z wnioskiem kasacji, tj. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S., który po rozważeniu kwestii powrotności skazanego do przestępstwa, wyda prawidłowe orzeczenie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.